

PERGALĖ

1. B. STANKEVIČIUS. Komunistai tariasi su aktyvu — 2 psl.
2. Tinkamai pasiruoškime pavasario laukų darbams! — 3 psl.
3. Satyros ir jumoro kampelis — 4 psl.
4. G. TARANOVICIUS, E. VASERDAMAS. Se-
nojo Vilniaus paslaptys — 4 psl.

TARYBŲ SAJUNGOS KOMUNISTŲ PARTIJOS NEEILINIS XXI SUVAŽIAVIMAS

APIE 1959-1965 METŲ TSRS LIAUDIES ŪKIO VYSTYMO KONTROLINIUS SKAIČIUS

Sutrumpintas draugo N. CHRUSČIOVO pranešimas Tarybų Sąjungos Komunistų partijos XXI suvažiavime

Nepaprastai pakiliai ir entuziastingai sausio 27 d. Maskvoje, Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose prasidėjo Tarybų Sąjungos Komunistų partijos neeilinis XXI suvažiavimas.

Audringa ovacija, stovėdami suvažiavimo delegatai ir daugybė svečių sutinka tribūnose pasirodžiusius TSKP Centro Komiteto Prezidiumo narius.

TSKP CK Pirmasis sekretorius draugas N. Chruščiovas praneša, kad į partijos XXI suvažiavimą išrinkti 1269 delegatai su sprendžiamuoju balsu ir 106 delegatai su patariamuoju balsu. Draugas N. Chruščiovas skelbia Tarybų Sąjungos Komunistų partijos neeilinį XXI suvažiavimą atitai.

Draugas N. Chruščiovas sako, kad per praėjusį nuo TSKP XX suvažiavimo laiką tarptautinis darbininkų ir komunistinis judėjimas neteko eilės įžymių savo veikėjų — Marsello Kašeno, Boleslovo Bieruto, Antonino Zapotockio, Džiuzepės di Vitorio, Georgijaus Damianovo ir žymaus kovotojo už taiką Frederiko Zollo Kluri. Draugas Chruščiovas siūlo pagerbti jų atminimą tylos minute. Visi atsistoja.

Toliau draugas N. Chruščiovas praneša, kad į TSKP XXI suvažiavimą atvyko septyniolika brolių ir seserų delegacijų.

Salėje vėl ir vėl kyla plojimai, kai draugas N. Chruščiovas nuoširdžiai sveikina delegacijas, dėkoja broliškoms komunistų ir darbininkų partijoms, atsiuntusioms į TSKP XXI suvažiavimą savo atstovus.

Delegatai išrenka suvažiavimo prezidiumą, sekretoriata, redakcinę komisiją, mandatinę komisiją. Patvirtinama suvažiavimo darbotvarkė ir reglamentas.

Pranešimą apie 1959—1965 metų TSRS liaudies ūkio vystymo kontrolinius skaičius daro audringais plojimais sutiktas TSKP Centro Komiteto Pirmasis sekretorius ir TSRS Ministrų Tarybos Pirmininkas draugas N. Chruščiovas.

— Tarybų Sąjungos Komunistų partijos dvidešimt pirmasis suvažiavimas, — pasakė N. Chruščiovas, — susirinko apsvarstyti 1959—1965 metų TSRS liaudies ūkio vystymo kontrolinių skaičių. Mūsų suvažiavimas turi apsvarstyti tolesnės komunistinės statybos Tarybų Sąjungoje, naujo ekonomikos, kultūros ir materialinės darbo žmonių gerovės kėlimo programą. Tai didi programa. Savo didingumu ji neturi lygių su savi istorijoje.

N. Chruščiovas kalba apie tuos didžius laimėjimus, kuriuos pasiekė tarybinė liaudis po XX suvažiavimo. Vykdydama šalies industrializavimo ir žemės ūkio kolektyvizavimo politiką mūsų liaudis, vadovaujama partijos ir jos Centro Komiteto, kurio priešakyje ilgus metus buvo J. Stalinas, atliko didžiausius pertvarkymus. Praeityje atsilikusi, sako pranešėjas, mūsų šalis tapo galinga industrine kolūkine socialistine valstybe. TSRS šiuo metu pagal pramonės gamybos apimtį užima pirmąją vietą Europoje ir antrąją vietą pasaulyje.

Bendroji pramonės produkcija padidėjo palyginti su 1913 metais 36 kartus, o gamybos priemonių gamyba padidėjo 83 kartus, mašinų gamybos ir metalo apdirbimo produkcija — 240 kartų.

Mūsų šalis pasiekė puikius laimėjimus vystydama socialistinį žemės ūkį. TSKP CK gruodžio Plenumo buvo su-

vesti žemės ūkio vystymo rezultatai. Šis Plenumas iš esmės buvo politinė partijos ataskaita visai liaudžiai, kaip per pastaruosius penkerius metus buvo vykdomos smarkaus žemės ūkio pakėlimo priemonės.

Nuolat didėja šalies visuomeninis turtaš ir nacionalinės pajamos. Tarybų valdžios metais nacionalinės pajamos vidutiniškai vienam gyventojui padidėjo 15 kartų. Realios darbininkų ir tarnautojų pajamos 1958 metais palyginti su 1940 metais padidėjo beveik dvigubai, o valstiečių realiosios pajamos vienam dirbančiajam padidėjo daugiau kaip dvigubai.

N. Chruščiovas pažymėjo, kaip neregiškai mūsų šalyje suklestėjo visų nacijų ir tautybių kultūra, kokios neribotos galimybės Tarybų Sąjungoje yra mokslui ir technikai kūrybiškai vystyti. Jis taip pat su dėkingumu pažymėjo nuopelnus Tėvynei mokslininkų, konstruktorių, inžinierių, kurie įneša prideramą indėlį į visos liaudies reikalą — komunistinio statybos.

Naujųjų, 1959 metų — pirmųjų septynmečio metų — pirmosiomis dienomis tarybiniai mokslininkai, konstruktoriai, inžinieriai ir darbininkai atliko naują pasaulinės reikšmės žygdarbį, sėkmingai paleisdami Mėnulio link daugelio pakopų kosminę raketą. Net socializmo priešai dabar neginčijamų faktų akivaizdoje yra priversti pripažinti tai didžiausiu kosmi-

nio amžiaus laimėjimu, nauja Tarybų Sąjungos pergalė.

Partijos vadovaujama tarybinė liaudis pasiekė tokias viršūnes, įvykdė tokius didingus pertvarkymus visose ekonominiuose ir visuomeninio-politinio gyvenimo srityse, sako N. Chruščiovas, kurie įgalina mūsų šalį dabar žengti į naują nepaprastai svarbų savo vystymosi laikotarpį — išplėstinę komunistinės visuomenės statybos laikotarpį.

Svarbiausi šio laikotarpio uždaviniai — sukurti materialinę — techninę komunistinio statybos bazę, toliau stiprinti ekonominę bei gynybinę Tarybų Sąjungos galią ir kartu vis geriau tenkinti didėjančius materialinius ir dvasinius liaudies poreikius.

Pagrindinė ateinančio septynmečio problema — laimėti kuo daugiausia laiko taikiuose ekonominiuose socializmo lenktyne su kapitalizmu.

N. Chruščiovas pateikia ryškius faktus ir skaičius, rodančius, kaip plačiai šalyje vyko ikisuvažiaviminius svarstyti mas tezių apie 1959—1965 metų TSRS liaudies ūkio vystymo kontrolinius skaičius. Darbo žmonių susirinkimai, partinės konferencijos ir suvažiavimai parodė, sako N. Chruščiovas, kad mūsų partija, visa tarybinė liaudis vieninčiai pritarė kontroliniams skaičiams ir entuziastingai sutiko septynmečio planą, kaip didingą komunistinės statybos mūsų šalyje programą.

Po to pranešime apibūdinamos pagrindinės liaudies ūkio vystymo kryptys ateinančiame septynmetyje.

Pramonės bendrosios produkcijos apimtį numatyta padidinti 1965 metais palyginti su 1958 metais apie 80 procentų, iš to skaičiaus „A“ grupėje (gamybos priemonių gamyba) — 85—88 procentais ir „B“ grupėje (vartojimo reikmenų gamyba) — 62—65 procentais. Per septynmetį pramonės produkcijos apimtis padidės tiek, kiek padidėjo produkcija

per pastaruosius 20 metų.

1965 metais ketaus gamybą numatoma padidinti iki 65—70 milijonų tonų, plieno — iki 86—91 milijono tonų, valcuoto metalo — iki 65—70 milijonų tonų. Kelis kartus padidės spalvotųjų ir retųjų metalų gamyba.

Per septynmetį bendroji chemijos produkcijos gamyba turi padidėti beveik tris kartus.

Kuro pramonės srityje ryžtingai paimtas kursas į pirmenybinį naftos ir dujų gavybos bei perdirbimo plėtimą. Naftos gavyba 1965 metais padidės iki 230—240 milijonų tonų, arba daugiau kaip dvigubai, dujų gavyba ir gamyba padidės maždaug penkis kartus ir pasieks 150 milijardų kubinių metrų per metus.

Septynmečio pabaigoje metinė elektros energijos gamyba turi padidėti iki 500—520 milijardų kilovatvalandžių, o nustatytas elektrinių galingumas — daugiau kaip du kartus. Siekiant laimėti laiko ir kuo efektyviau panaudoti kapitalinius įdėjimus, septynmečio plane numatyta visų pirma statyti natūraliosiomis dujomis, mazutu ir pigiomis anglimis varomas šiluminės elektrines.

Numatoma paspartinti vystyti visas šiuolaikines mašinų gamybos šakas, visų pirma sunkiųjų mašinų, prietaisų, automatikos ir elektronikos priemonių gamybą.

Aukštas sunkiosios industrijos vystymo lygis ir žemės ūkio kėlimo priemonių įgyvendinimas įgalins žymiai padidinti maisto ir pramonės prekių gamybą.

Per septynmetį bendroji lengvosios pramonės produkcija padidės maždaug pusantro karto, maisto pramonės — 1,7 karto.

1959—1965 metais numatoma padidinti bendrąją žemės ūkio produkciją 1,7 karto. Vidutiniškai per metus gamyba padidės 8 procentais. Galima pažymėti, kad per pastaruosius septynerius metus žemės ūkio produkcija Jungtinėse

Amerikos Valstijose vidutiniškai per metus didėjo mažiau kaip 2 procentais.

Svarbiausia žemdirbystės linija artimiausiems metams pasilieka — ir ateityje visokeriopai didinti grūdų gamybą, kuri yra visos žemės ūkio gamybos pagrindas. Dabar sudarytos visos sąlygos, kad artimiausiais metais būtų galima visur padidinti grūdinių kultūrų derlingumą vidutiniškai trimis-keturiais centneriais iš hektaro.

Toliau pranešime kalbama apie kapitalinę statybą ir gamybinių jėgų išdėstymą. Ateinančiame septynmetyje kapitalinių įdėjimų apimtis sudarys apie tris trilijonus rublių.

Didžiulės lėšos skiriamos gyvenamųjų namų ir kultūrinei-buitinei statybai. Gyvenamųjų namų ir komunalinei statybai tik valstybinių lėšų per septynmetį bus išleista 375—380 milijardų rublių palyginti su 214 milijardų rublių per ankstesnius septynerius metus.

N. Chruščiovas nurodo, kad septynmečio planas kelia uždavinį, toliau galingai vystant visas ekonomikos šakas, ir visų pirma vystant sunkiąją industriją, užtikrinti nepaliaujamą darbo žmonių gyvenimo lygio kilimą.

1965 metais TSRS nacionalinės pajamos palyginti su 1958 metais padidės 62—65 procentais ir viršys prieškarinių 1940 metų lygį beveik šešis kartus. Realiosios darbininkų ir tarnautojų pajamos, imant vienam dirbančiajam, septynmečio pabaigoje padidės 40 procentų. Realiosios kolūkiečių pajamos taip pat padidės ne mažiau kaip 40 procentų.

Siuo metu visas Tarybų Sąjungos liaudies ūkis ir kultūra vystomi daugiausia socialistinių jėgų, imant vienam dirbančiajam, septynmečio pabaigoje padidės 40 procentų. Realiosios kolūkiečių pajamos taip pat padidės ne mažiau kaip 40 procentų.

TSKP suvažiavimas.

Nuotraukoje: Maskvos Didžiuosiuose Kremliaus rūmuose posėdžių metu. V. Jegorovo ir V. Sevostjanovo nuotr. (TASS).

Komunistai tariasi su aktyvu

„Raudonojo Spalio“ kolūkiečių partinė organizacija kol kas negausi. Ji uždaviniai keliami jai dideli. Sėkmingai išspręsti juos galima tik remiantis plačiu aktyvu. Tai mes ir mėginame daryti.

Neseniai surengėme partinį susirinkimą. Jame turėjo būti svarstomos priemonės kaip toliau vystyti visuomeninę gamybą. Tai iš anksto pranešėme aktyvistams, pakvietėme juos į susirinkimą.

Kolūkiečių pirmininkas, LKP rajono komiteto narys drg. Razdobudkinas paskelbė rajono ataskaitinio - rinkiminio partinio susirinkimo nutarimą, kalbėjo apie darbus, kuriuos teks nuveikti. Artelė dar tebėra ekonomiškai silpna. Žemės ūkio kultūrų derlingumas, visuomeninė gyvulininkystė vystosi kol kas lėtai. TSKP XXI suvažiavimas patvirtins grandiozinę programą

1959—1965 metams, kurią vykdant turės įnešti savo indėlį ir „Raudonojo Spalio“ žemės ūkio artelės kolūkiečiai.

Užsimezgė gyvas pasikalbėjimas apie svarbius visuomeninio ūkio kėlimo klausimus. Kalbėjo daug žmonių — ir komunistai, ir nepartiniai.

— Pranešėjas iškėlė karvių skaičiaus padidinimo klausimą. Jų skaičių galima padidinti iki 20 karvių šimtui hektarų žemės naudmenų, — kalbėjo Antanas Laipčius. — Tačiau tai yra lazda su dviem galais. Karvių skaičius pas mus ir taip didėja, tačiau primelžimas ne didėja, o net mažėja. Reikia gausiau šerti gyvulius, ir tai galima padaryti. Todėl šią vasarą sukultūrinsime 40—50 hektarų pievų, nusausinime ir įsisavinkime Putrimką (nedidelis ežeras su supelkėjusiomis pakraščiuose pievomis) ir pašaro turėsime pakankamai.

Kolūkiečių Laipčių parėmė stambių raguočių fermos vedėjas Vladas Vorolinskas, nurodęs, kad anksti pavasarį reikia suakėti ir patręsti nemažiau kaip 50 ha pievų. Tai padvigubins žolių derlių.

Revizijos komisijos pirmininkas, kuris yra neblogas statybininkas, Nikita Goršanovas pasiūlė žiemos metu pastatyti prie karvidės bei kiaulidės sandėlius, kas prisidės prie taupaus pašarų naudojimo, statybinei medžiagai panaudoti apleistus pastatus.

Apie eilinius, bet labai svarbius reikalus kalbėjo kalvis Alfonsas Tvardauskas, dirbtinio gyvulių apskelimo technikas komunistas Pranas Vaitkevičius, statybinės brigados brigadininkas Georgijus Ovčnikovas ir kiti. Visos pastabos ir pasiūlymai buvo įtraukti į susirinkimo patvirtintą

priemonių planą. Trumpanai variant, priemonės priimtos sekančios: siekiant gauti iš hektaro nemažiau kaip 9 cent grūdų, 100 cent bulvių, 3,5 cent linų, būtina artimiausiomis dienomis supilti visų kultūrų sėklas, per žiemą paruošti vasarajui tręšti 1000 tonų durpių-mėšlo komposto, kiekvienas kolūkiečio kiemas turi sukaupti po 100 kg pelenų. Kas liečia gyvulininkystę, numatyta organizuoti šiaurdu paruošimą šėrimui, padidinti gyvulių augintojų materialinį užinteresuotumą, per pirmą ketvirtį atpenėti ir realizuoti nemažiau kaip 120 bekonų.

Svarbu, kad visi dalyvavę susirinkime ne tik patarė bei pasiūlė ką daryti, bet taip pat nurodė kaip ir per kokį laiką

— Kartu numatėme, kartu ir vykdysime, — kalbėjo skirstydami susirinkimo dalyviai.

Reikia pasakyti, kad jau matosi pirmi žingsniai vykdamas numatytus darbus: j laukus traukia trąšomis pakrautos rogės, baigtas kūlimas, supiltos sėklos ir dabar jos valomos, antros brigados kolūkiečiai džiovinina savo namuose linus ir rūšiuoja juos, siekdami kuo greičiau pristatyti j linų priėmimo punktą, didelis pasitempimas jaučiamas fermose, kalvėse bei kituose gamybos baruose.

Numatyta — turi būti įvykdyta!

B. Stankevičius
„Raudonojo Spalio“ kolūkiečių partinės organizacijos sekretorius

— Kartu numatėme, kartu ir vykdysime, — kalbėjo skirstydami susirinkimo dalyviai.

Reikia pasakyti, kad jau matosi pirmi žingsniai vykdamas numatytus darbus: j laukus traukia trąšomis pakrautos rogės, baigtas kūlimas, supiltos sėklos ir dabar jos valomos, antros brigados kolūkiečiai džiovinina savo namuose linus ir rūšiuoja juos, siekdami kuo greičiau pristatyti j linų priėmimo punktą, didelis pasitempimas jaučiamas fermose, kalvėse bei kituose gamybos baruose.

Numatyta — turi būti įvykdyta!

B. Stankevičius
„Raudonojo Spalio“ kolūkiečių partinės organizacijos sekretorius

Iki šiol žemės ūkyje bakteriologinės trąšos — azoto bakterijos, fosforo bakterijos ir silikatinės bakterijos j dirvą patekdavo atskirai. Lietuvos žemės ūkio akademijos vyresnysis dėstytojas J. Jankauskas išstudijavo galimybes naudoti šias bakterijas kompleksškai. Bandymai parodė, jog sklype, patręstame iš karto visomis trimis minėtomis bakteriologinėmis trąšomis, cukrinių runkelių derlius buvo 11,5 centnerio didesnis, negu sklype, patręstame senuoju būdu. Bulvių derlius pakilo net 20 procentų. Naujasis bakteriologinių trąšų naudojimo būdas bus plačiai naudojamas respublikos kolūkiuose.

Nuotraukoje: žemės ūkio akademijos mikrobiologijos laboratorijoje vyr. dėstytojas Jonas Jankauskas (centre), studentų mokslinės draugijos nariai Romas Laurinavičius ir Algirdas Mikaliūnas.
M. Ogajaus (ELTOS) nuotr.

Pionierių sueigos ryšių skyriuje

Ryšium su nutarimu dėl pionierių organizacijų darbo pagerinimo ir priartinimo prie gamybos, Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos V būrio (VII „a“ kl.) pionieriai surengė savo sueigas Zarasų ryšių skyriuje.

Sueigų metu pionieriai susipažino su dabu radijo mazge, komutatoriumi, mokėsi kalbėti telefonu. Paskutinės sueigos metu telegrafistė drg. Umbrasevičienė supažindino pionierius su telegrafo aparatu ST-35, mokė dirbti juo, skaityti parašytus ženklus.

Sekančią sueigą numatėme praveisti paskirstymo skyriuje.

Pionieriai labai dėkingi Zarasų ryšių skyriaus viršininkui drg. Vaitkevičiui, kuris nuoširdžiai pasitinka juos ir nesigaili laiko aiškinimams apie ryšių skyriaus darbą.

V. Trinkūnaitė
Zarasų M. Melnikaitės v. vidurinės mokyklos mokytoja

Idomus bendradarbiavimas

Prasidėjus mokslo metams, mūsų mokyklos pionieriai užmezgė draugystę su Daugų rajono Genionių septynmetės mokyklos pionieriais. Dabar tarp šių dviejų pionierių organizacijų vyksta idomus susirašinėjimas ir bendradarbiavimas.

Kada Daugų rajono Genionių septynmetės mokyklos pionieriai panoro plačiau sužinoti apie Tarybų Sąjungos Didvyrę Marytę Melnikaitę, gimusią ir užaugusią Zarasų krašte, apie jos tėvelius ir pasakojimus apie ją, mūsų mokyklos pionieriai suteikė jiems pagalbą. Mes išsiuntėme savo naujiems draugams daug medžiagos, nuotraukų ir iškarų iš laikraščių apie drąsąją lietuvių tautos mergaitę Marytę.

V. Aleknaitė
Girsių septynmetės mokyklos moksleivė

Kolūkinio kaimo žmonės

Sektinas pavyzdys

Mūsų žemės ūkio artelės antroje laukininkystės brigadoje uoliai dirba jauna laukininkė Ana Kasakovskaja. Jos gyvenimo aprašymas nėra ilgas. Nepastebimai praėjo jos linksma, nerūpestinga vaikystė, mokymosi laikas vietos septynmetėje mokykloje.

— Ką veikti toliau? — susimąstė Ana, pradėdama savistovų gyvenimą. — Kuo padėti šeimai, gimtajam kolūkiui? — Pasiitarusi, ji nutarė eiti dirbti į brigadą. Nelengvi buvo pirmi jos pasiekimai, tačiau meilė darbei, siekimas gyventi savistoviai padėjo Anai tapti pilnateisiu laukininkystės brigados nariu.

Pavasario sėjos, šienapiūtės, kūlimo metu — visuose darbuose Ana užsirekomendavo kaip sąžininga darbuotoja.

Brigadininkas kartais patiki jaunajai kolūkietei nelengvas užduotis, tačiau jis neabejoja, kad ji atliks jas kokybiškai ir laiku. Praėjusiais metais Ana išdirbo 264 darbdienius. Už pasiektus darbo laimėjimus Ana Kasakovskaja buvo pasiūsta į rajono jaunųjų žemės ūkio pirmūnų sąskrydį.

P. Lizunova
Zdanovo vardo kolūkis.

Sėkmė iškovojo darbu

Melžėjos darbas — vienas iš sunkiausių ir atsakingiausių darbų kolūkinėje gamyboje. Lengviau dirbti ten, kur tenka turėti reikalą su inventoriumi. Ji fermos kiekviena karvė turi skirtingas savybes, įpročius. Rasti prie kiekvienos priėjimą — didelis ir sunkus uždavinys.

Jau eilę metų Veronika Bilienė dirba melžėja Mičiurino vardo kolūkyje. Per tą laiką ji sukauptė nemažą patyrimą, kuris leidžia jai kiekvienais metais didinti pieno primelžimą iš priškirtų jai karvių. Kaip gi ji pasiekė sėkmę?

Pirmiausia, Veronika Bilienė įvedusi griežtą karvių kergimo kontrolę, pasiekė visišką bergždumo likvidavimą. Daug dėmesio ji skiria karvių paruošimui vėsiavimuisi. Aukštai produktyvias karves ji užleidžia palapsniui, per 7—10 dienų, kartu mažindama melžimų skaičių, o karves, duodančias po 2—3 litrus pieno j dieną, užleidžia iš

karto. Užtrūkimo laikotarpis trunka 50—60 dienų, o pirmadėlėms bei blogai įmitusioms karvėms — 75 dienas. Tokio laikotarpio pilnai užtenka, kad karvė gerai pailsėtų prieš naują laktaciją ir padidėtų jos produktyvumas.

Didelę reikšmę turi griežtas nustatytos tvarkos prižiūrint gyvulius laikymasis. Veronika Bilienė šeria, girdo ir melžia karves visuomet tuo pačiu laiku. Žiemos metu vandenį, skirtą karvių girdymui, jau prieš kelias valandas Veronika supila į stinę. Apšilusį vandenį geriau geria gyvuliai, taip pat jis palankiai veikia j gyvulių sveikatą. Vanduo pasūdomas.

Ne visos Veronikos Bilienės grupės karvės yra vienodo produktyvumo. Todėl pašarus Veronika skirsto karvėms atsižvelgiant j jų produktyvumą.

Darbo grafikas, fermos vedėjo, zootechniko, kolūkiečių pirmininko nurodymai

pilnai dar neužtikrina sėkmės. Daug kas priklauso nuo pačios melžėjos sąžiningumo bei atkaklumo.

Kartą praėjusių metų spalio mėnesį, dėl fermos vedėjo bei kolūkiečių pirmininko neapsižiūrėjimo, stambių raguočių ferma negavo druskos. Veronika nenustojo reikalavusi tol, kol buvo gauta druska.

Pats faktas, nors ir nežymus, rodo, kad melžėja ne aklai vykdo nurodymus, o sąžiningai žiūri j pavestą jai reikalą. Štai kodėl 1958 metai, taip pat kaip ir ankstyvesnieji, Veronikai buvo sėkmingi. Lenktyniaudama su savo drauge Adele Citavičiute, ji primelžė iš kiekvienos karvės po 2692 litrus pieno, arba 180 litrų daugiau, palyginti su 1957 metais.

— Galima primelžti 3000 litrų, — kalba Veronika Bilienė. — Šiais metais pasistengsiu pasiekti šį skaičių. Tai palinkėjime jai sėkmės. **D. Zimariovas**

Tėvų komitetui pasiūlius...

Ketvirtąją pamoką Stelmuzės septynmetėje mokykloje baigėsi. Būrys klegančių vaikų išsivežė j kiemą.

— O, kiek sniego priverstė!

— Žiūrėk, nauja pusnis per pamoką išaugo.

Taip dalijosi įspūdziais, džiaugėsi linksmi vaikai.

Bet nė vienas iš jų ne užsiminė apie kelionę namo. O juk daugeliui vaikų, ypač iš J. Žemaitės vardo kolūkiečių, toloka — 5—6 km iš mokyklos j namus.

Jiems baimintis neten-

ka. Kiekvieną rytą j brigadoje nustatytą vietą tenkasi vaikai, kitus pakeliui paima — ir taip vyksta visi j mokyklą važiuoti.

Tą pačią dieną mokytojų kambaryje suskambo telefono skambutis. J Žemaitės vardo kolūkiečių valdyba pranešė, kad viena pastotis nuvykti j mokyklą šiandien negalės ir prašė mokytojus padėti vaikams įsėsti j likusių vežėjų roges.

— Tai labai geras tėvų komiteto pasiūlymas, — sako mokyklos direk-

torius drg. Lumbė, — organizuoti vaikų vežimą j mokyklą, pagal gyvenamąją vietą priiskiriant jiems nuolatines pastotis. Labai dėkinga už šią iniciatyvą ir mokykla, ir mokinių tėvai komiteto pirmininkui, J. Žemaitės vardo kolūkiečių pirmininkui drg. Kiseliuviui, kuris pirmas parodė pavyzdį organizuojant mokinių privežimą.

Tiesa, dar ne su visais kolūkiečiais mokyklai pavyko susitarti. Štai nemaža vaikų vaikšto j Stelmuzės mokyklą iš „Už taiką“ kolūkiečių. Valdymai irgi buvo pasiūlyta organizuoti vaikų privežimą j mokyklą. Ta-

čiau ten nerūpestingai pažiūrėjo j mokyklos ir vaikų reikalus: tai arklio, tai pakinktų, tai rogių, tai vežėjo neatsiranda. Ir taip nemaža vaikų ilgą kelią pėsti breną su šla, ypač mažieji. Tačiau dviejų kolūkiečių vaikų privežimas visgi užtikrintas. Tai padėjo mokyklai užtikrinti gerą vaikų lankomumą ir nepalankiausioms oro sąlygoms esant. O geras lankomumas — viena priemonių mokinių pažangumui kelti.

V. Juršienė
liaudies švietimo skyriaus inspektorius

TINKAMAI PASIRUOŠKIME PAVASARIO LAUKŲ DARBAMS!

Kad tik nepasikartotų klaidos

Neapsidžiaugę praeitą rudenį Kalinino vardo žemės ūkio artelės nariai, pamatę, kad visą nuo 10 ha ploto surinktą kukurūzų derlių atvežė 2 sunkvežimiais. Vieni mėgino įrodyti, kad mūsų klimatinėmis sąlygomis geresnio derliaus negalima išauginti, kiti kalbėjo, kad ne tiek kaltas klimatas, kiek tai, kad pasėliai buvo palikti likimo valiai.

Stalino vardo kolūkio patyrimas rodo, kad ir mūsų sąlygomis kukurūzai gerai auga. Todėl pritariame tiems kolūkiečiams, kurie tvirtina, kad nebuvo reikiamos priežiūros.

Nesiima kolūkio valdyba reikiamų priemonių geram pasirengimui kukurūzų auginimui ir šiais metais.

Iš numatyto 16 ha kukurūzų pasėlių ploto, 14 hektarų galvojama auginti brigados jėgomis, o 2 ha augins komjaunimo - jaunimo grandis. Praėjusių metų patyrimas rodo, kad daugelis kukurūzų auginimo grandžių narių beveik visai nežino kukurūzų auginimo agrotechnikos. Vis dėlto iki šiol kolūkio valdyba dar nesusirūpino organizuoti kukurūzų auginimo apmokymą.

I kukurūzams skirtas dirvas išvežta vos apie 40 tonų srutų. Tiesa, valdyba numato į kiekvieną hektarą išvežti po 25 tonas durpių-mėšlo komposto, tačiau šis nutarimas kol kas dar tik popieriuje.

Didelę reikšmę turi kiekvienam kukurūzų sklypui sudarytas pasas,

kuriame įrašomi visi darbai pasiruošiant bei auginant kukurūzus. Tačiau šie pasai čia neužpildomi.

— Kada nors atsisėsiu ir vienu užsimojimu užpildysiu visus pasus, — pareiškia kolūkio pirmininkas drg. Bondarevas.

Žemės ūkio artelės nariai iki šiol nežino, kas į kukurūzų auginimo grandžių sąstatą, kas vadovaus joms. Tai, matyt, irgi bus sudaryta „vienu užsimojimu“.

Tokia neatsakinga pažūra į pasirengimą kukurūzų auginimui gali vėl liūdnei atsilipti į gyvulių aprūpinimą sultingais pašarais sekantiem tvartiniam laikotarpiui.

Z. Dmitrijevas

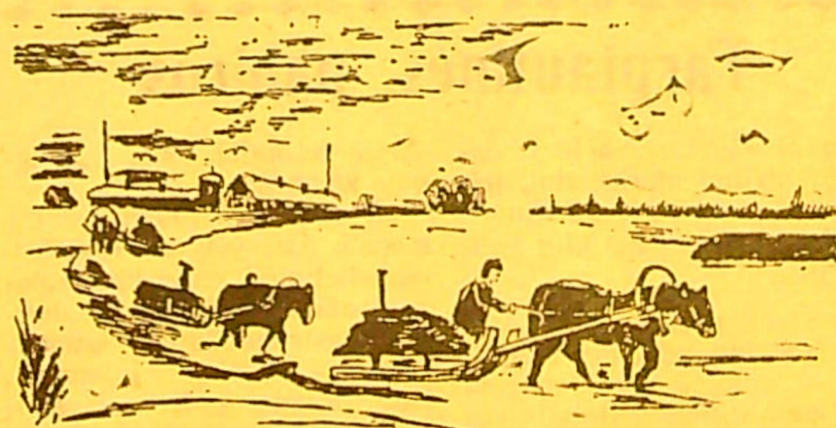

Plieniniai žirgeliai jau laukia, kada bus „įkinkyti“ į plūgus, akėčias, sėjamasias. Na, kad neužsistovėtų be darbo, mechanizatoriai ir dabar naudoja juos darbui. Drebindamas mišką galingu burzgimu, Petro Stankevičiaus vairuojamas DT-54 tempia rąstais pakrautas roges. Tegu pavasaris greičiau žengia į kolūkio dirvas, mechanizatoriai jį sutiks pasiruošę!

Kada iš toli žiūri į vežančius trąšas kolūkiečius, atrodo, kad tai darbščiosios skruzdės darosi naują skruzdėlyną. Tikrai, greit besidarbuojant kolūkiečiams su kastuvais ir šakėmis, komposto kūgiai bemačiant auga. Bene patys atkakliausi lenktyniautojai vežant trąšas, tai jauniausieji kolūkiečiai — brigadininko sūnus Romas Vitkauskas ir Algis Vytas. Jaunystė visuomet veržli.

Kada sniegu apdengtus laukus pradeda gaubti sutemos, pastorių vora nusitęsia į brigados centrą — Laukėšą. Baigiasi dar viena įtempto darbo diena.

V. Raubiškos tekstas ir piešiniai, S. Korsakovo nuotr. Stalino vardo kolūkis.

Trumpai

LSD „Nemunas“ ataskaitinis - rinkiminis susirinkimas įvyko P. Cvirkos vardo žemės ūkio artelėje. Ataskaitinį pranešimą padarė sporto draugijos tarybos pirmininkas drg. Krasauskas. Susirinkimas išrinko naują tarybą, jos pirmininku — V. Krasauską.

D. KAVOLYTĖ

Nerečinio pjesė „Nepaprastas bičiulis“ šią savaitę pastatė Zdanovo vardo žemės ūkio artelės kolūkiečiams Zarasų M. Melnikaitės vardo vidurinės mokyklos dramos ratelis.

V. DELNYS

Atremontuosime anksčiau

Pirmomis žemės ūkio inventoriaus remonto dienomis pas mus buvo daug nesklandumų. Tai neatsitiktinai, nes šiais metais remontuojame ne tik brigadų inventorių, bet ir daug įvairių mašinų, kurias kolūkis įsigijo ryšium su MTS reorganizavimu.

Mes jau atremontavome 18 akėčių, 6 kultivatorius, vieną penkiavagį plūgą, pagaminome naujas traktorines roges. Šiomis dienomis pradėjome remontuoti senas roges, sėjamasias. Vykdamas remonto darbus aktyviai dalyvauja jauni kolūkio mechanizatoriai Feoktistas Porjnovas ir Dmitrijus Samochvalovas. Pavestą jiems darbą jie atlieka greit ir kokybiškai.

Apsvarstę savo galimumus, mes nutarėme baigti remontuoti kolūkio techniką ne kovo mėnesį, kaip tai buvo numatyta pirmiau, o vasario pabaigoje. Tai bus mūsų indėlis pasiruošiant sėkmingam pavasario sėjos atlikimui, įgalins prideramai sutikti rinkimus į respublikos Aukščiausiąją Tarybą, į rajono bei apylinkių Darbo žmonių deputatų tarybas.

J. JANAUDIS

Zdanovo v. kolūkio I brigados kalvis

Pavasarij sutiks pasiruošę

M. Melnikaitės vardo žemės ūkio artelės nariai žino, kaip svarbu kokybiškai ir laiku paruošti visą kolūkinį inventorių pavasario laukų darbams. Dirbdami sklandžiai ir našiai, mechanizatoriai, remontininkai pilnai paruošė darbams visą prikabinamąjį inventorių.

„Nors ir šiandien galime išvykti į laukus“, — raportuoja kolūkio traktorinės brigados brigadininkas drg. Filipavičius.

Nuo ankstyvo ryto ligi vėlaus vakaro nenutrūksta darbas kalvėje, aptarnaujančioje pirmą ir antrą laukininkystės brigadas. Kalvis drg. Korla operatyviai ir kokybiškai atlieka gaunamus brigadų užsakymus.

Sparčiais tempais remontuojamas transporto inventorių ir laukininkystės brigadose. Vaclovas Vasiliauskas uoliai dirba antroje brigadoje, o Vladas Ruškulyš — pirmoje.

Bendrų pastangų dėka, šiose brigadose jau atremontuoti 23 plūgai, 14 kultivatorių, 24 akėčios, 25 vežimai, 74 pavalkai.

Organizuotai vyksta remonto darbai ir III laukininkystės brigadoje, vadovaujamoje drg. Dumbravos. Čia, kaip ir kitose brigadose, artimiausiu metu visas žemės ūkio inventorių bus paruoštas darbui.

Sėkmingas ir savalaikis šių darbų užbaigimas leis žemės ūkio artelei išvengti įvairių nesklandumų vykdamas didelį ir atsakingą darbą — pavasario sėją.

G. Zimariovas

LKP rajono komiteto instruktorius

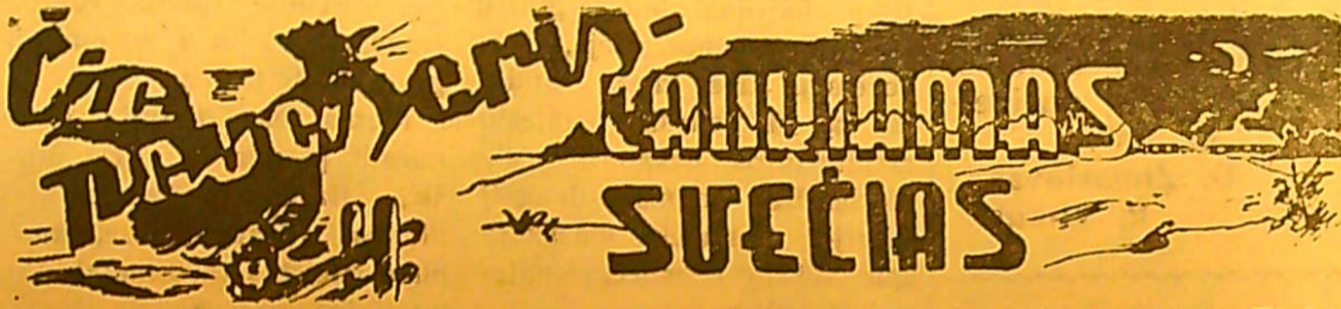
Laukiant bei dairantis

„Garbingo darbo“ kolūkyje blogai organizuoti tvarkomas prikabinamasis inventorių.

Labai blogai organizuotas žemės ūkio inventoriaus, pakinktų bei transporto priemonių remonto laukininkystės brigadose. Kalvis drg. Martyniakas skundžiasi, kad kalvė neaprūpinama anglimi, geležimi. Be esamojo inventoriaus remonto reikėtų dar pagaminti naujų vežimų, pavalkų, nes jų trūksta brigadose. Tačiau laukininkystės brigadų brigadininkai tuo visiškai nesirūpina.

Tokia padėtis kelia didelį susirūpinimą pavasario laukų darbų likimu.

G. Šilalis

REPORTAŽAS

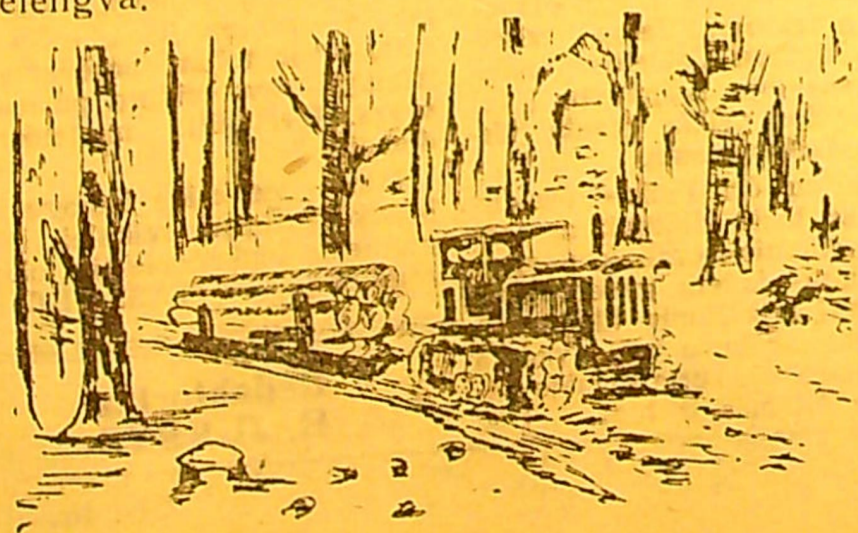
Ka-ka-rie-kū-ū-ū! Aidu pamėgdžioja neuoramą kiti sodžiaus gaidžiai. Lyg išsigandęs bundančio kaimo garsų, mėnulio piaučtuvas skubiai neria į retus debesis, plaukiančius iš vakarų. Pasirodo languose žiburiai, girgžda varstomos durys, iš trobų kaminių kyla melsvi dūmai. Aušra dar nedrąsiai rausvina rytus, o kaimas jau pasitinka naują darbo dieną.

Trečios brigados arklaininkai Ivanas Makarovas ir Stasys Rončius ją pradeda pirmieji. Jei nenori ateinančio pavasario pasitikti užmiegotomis akimis, tenka atsikelti dar prieš pirmuosius gaidžius. „Šikšnosparnis“ blaško arklių šešėlius po arklidės sienas. Užuođ kvapų šienelį, arkliai baksnoja snukiais edžias, nekantresnieji nedrąsiai žvengimu ragina savo šeiminkus. Reikia paskubėti juos pašerti, pagirdyti, paruošti darbui. Nors ir trumpa žiemos darbo diena, bet nelengva.

Dar su tamsa, vydamiesi žibintų metamus ant sniego šviesos zuikučius, skuba į Raudondvarį sunkvežimiai. Čia grūdų sandėlyje jau laukia sandėlininkas Jeroslavas Sklizmantas. Užsivertę ant pečių pilnus maišus, krovėjai tempia juos į sunkvežimius, skuba. Visi kolūkiai laukia jų geros, veislinės sėklos. Soforiams Timofiejui Strelcovui ir Jonui Makaveckui dabar tikrai „gyvenimas ant ratų“. Diena dieneon jų vairuojamos mašinos veža į grūdų paruošų sandėlius sėklas.

Dar nenutilus sunkvežimių užimui, susirenka kolūkiečiai valyti sėklų. Stasys Mackevičius paleidžia motorą. Prabyla grūdų valomoji. Savo plačia gerkle ji ryte ryja grūdus, ir auksinėmis srovėmis byra į maišus stambios sėklos. Kolūkietei Elenai Vaitkevičienei tenka vikriai sukūti nešiojant iš aruodų grūdus. (žiūr. nuotr.).

Tuo metu sandėlinin-

Rūpestinga laiškininkė

Kiekvieną dieną kelyje iš Stelmuzės į Neišeriškes galima sutikti merginą su laiškininko krepšiu. Tai „Stelmuzės“ kolūkio III laukininkystės brigados laiškininkė Lionė Sakalytė.

Sį darbą ji atlieka tik trečias mėnuo, bet savo sąžiningumu Lionė jau sugebėjo išsikvototi autoritetą. Dabar III laukininkystės brigadoje, galima sakyti, nėra nė vieno kolūkiečio, į kurio namus neateitų laikraštis arba žurnalas. Atskiri kolūkiečiai užsiprenumeruoja net po kelis laikraščius.

A. Janulis

Laikraščiai neveluoja

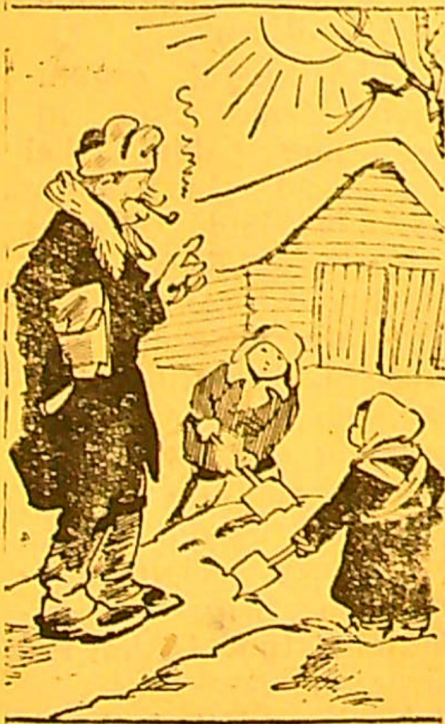
Gerai atlieka savo darbą Tilžės apylinkės kolūkių laiškininkės merginos D. Parfionova, J. Zastizinskaja, P. Zaduška ir P. Goršanova. Ši laiškininkų brigada, kaip išsireiškia apie jas kolūkiečiai, nepaiso nei lietaus, nei pūgų — visada laiku pristato prenumeratoriams laikraščius, žurnalus, korespondencijas. Reikalui esant, perskaito senam žmogui laišką arba paskaito laikraštį. Kolūkiečiai labai patenkinti laiškininkų darbu.

S. Šepliakovas

Pavasariui artėjant

Mičiurino vardo kolūkio trečios brigados brigadininkas Pranas Kušeliauskas nepasirūpino iš anksto sutvarkyti inventorių. Dabar jis žiemoja po storu sniegu apklotu.

— Kaskit, kaskit, vaikučiai, gal akėčias kur nors atkasit!

Satyros ir jumoro kampelis

Feljetonas

— Praeis ar nepraeis? — žiūrėdamas į traktorių, forsuojančią gilų upelį, laužo sau galvą pagyvenęs kolūkietis. — Ech, ir nutrūktgalvis gitas Ivanas Šliachta!

— Praeis. Jam visada prašina, — pastebėjo bendrakalbis. — Sis vaikas visus kelius-takelius žino.

Kaimyno atsakymas buvo ne nedviprasmiškas. „Tarybų Lietuvos“ kolūkio traktorininkas Ivanas Šliachta, jo manymu, nebuvo iš tų nevykėlių, kurie nepasinaudoja progomis, vienokiu ar kitokiu būdu prisikimšti sau kišenę.

— Ne iš kelmo spirutas! Šaunus vaikas! — negali atsidžiaugti Šliachtos „sugebėjimais“ ir pats kolūkio pirmininkas Kazimieras Ruseckas.

Kuo pasireiškia Šliachtos „šaunumas“, pamatysime grįžę prie feljetono pradžios. Tegu skaitytojai atleidžia, jeigu mes neprisilaikysime įvykių chronologijos.

...Nugalėjęs visas kliūtis, piktai burgzdamas ant savo patrakusio šeimnininko, traktorius dingio už kelio posūkio. Šliachta savo iniciatyva vežė į Zarasus malkas.

Ruseckas, pritardamas traktorininko uždabių

„Šaunus vaikas“

„iš karės“ mėgėjo veiksmams, tyli, lyg vandens į burną paėmęs.

— Neduok dieve mokyti suaugusį žmogų. Jis pats turi skirti gerį nuo blogio. Išspruks, žiūrėk, ne tas žodis ir, ko gero, Ivanas įsižeidęs paliks kolūkj. O nelekti tokio šaunus vaikino... — pirmininkui apie tai net pagalvoti baugu.

Gį Šliachta, laikydamas špygą kišenėje, labai dėkingas Ruseckui už tokį „auklėjimą“.

Po to skandalingo įvykio, kuris buvo aprašytas mūsų laikraščio sausio 10 dienos numerio feljetone „Nepavogė, bet dingio...“, Kazimieras Ruseckas labai užsirūstino ant savo „šaunus vaikino“. Juk tik jo dėka kolūkio vadovai apsijuokė prieš visą rajoną.

Suprato, kaip sakoma, katinas, kieno lašinius suėdė. Ivanas nutarė kurį laiką vėčiau nesimaitinti pirmininkui po kojomis. Lyg į vandenį dingio „šaunus vaikas“, o drauge su juo

išgaravo traktorius ir kuliamoji.

Pirmininkas gal ir nebūtų jo ieškojęs, jei iš rajono nebūtų priminė, kad kolūkis tebetūčioja vietoje su kūlimu. Jis subruzdavo, puolė ieškoti mašinų. Atplaukė aidas Gražutės mišku, kad ne už jūrių, marių dingio Šliachta, o kaimyniniame Capajevo vardo kolūkyje uždarbija, kemša sau į kišenę rubliukus.

Kitas pirmininkas už tokius darbelius gerai būtų išvanojęs traktorininką, bet Rusecko širdis minkšta.

— Taj vyras! Galvą ant pečių nešioja, o ne kopustą. Kaip jį bemsutum, jis, kaip katinas, vis tiek ant kojų nukrenta, — patenkintas Šliachtos darbais kalba pirmininkas.

O tas „šaunus vaikas“ vynioja aplink pirštą ir kolūkio valdybą, ir patį pirmininką, iš anksto sumesdamas, kur rytoj vyks pasipelninti „iš kairės“.

D. Zimariovas
R. Vitkus

Iš Miko Dilgės pašto

GERBIAMAS MIKAI! Mes, Kalinino vardo kolūkio kolūkiečiai, Girsų septynmetės mokyklos mokytojai ir mokiniai, prašome tave apsilankyti kultūros skyriuje ir išaiškinti šiuos klausimus:

Kodėl sausio mėnesio 10 dieną Girsų septynmetės mokyklos mokiniams nebuvo demonstruojamas kinofilmas,

nors su kinomechanika buvo iš anksto susitarta?

Kodėl to paties mėnesio 18 dieną kinomechanikai atvyko tik 22 valandą, pradėjo demonstruoti kinofilma 23 valandą, nors seanso pradžia turėjo būti 20 valandą?

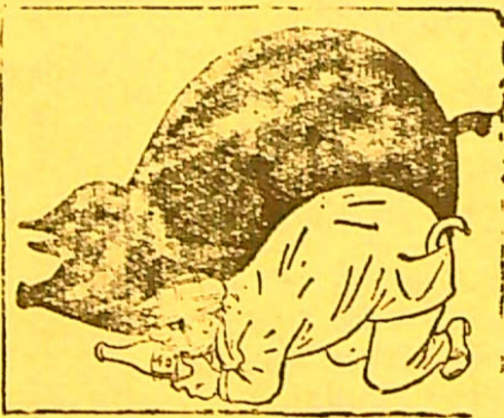
Kodėl sekančią dieną visai neįvyko paskelbtas kinoseansas?

Kada, pagaliau, galėsime išgirsti žmonišką garsiakalbio garsą? Juk nebylių kinofilmy amžius seniai praėjo?

Ar kontroliuojamas kinomechanikų darbas, ir kas jį privalo kontroliuoti?

Girsų apylinkės Tarybos pirmininkas Sileikis, Kalinino vardo kolūkio partinės organizacijos sekretorius Rybakova, Girsų septynmetės mokyklos mokytojų kolektyvas (7 parašai).

Pavojingas panašumas

Kai nuolat vaikštai po barus, ar netampi į tą šešėlį panašus?

KOSMOSO UZKARIAVIMO ERA IR VAKARŲ VOKIETIJOS TEOLOGO PASTABOS

Tarybinės kosminės raketos, papildžiusios Salės sistemos planetų šeimą, paleidimas sukėlė aiškų bažnyčios tarnų sumišimą ir nerimą.

Kosmoso užkariavimo ir visatos paslapčių atskleidimo era, rodanti begalines žmogaus galimybes, pakerta ir be to jau susilpnėjusį žmonių tikėjimą į dievą. Tarybinės liaudies genijaus stebuklas toli peržengė tas sienas, kurias pagal religijos mokslą žmogui yra „nustatęs“ dievas. Pavyzdžiui, Vatikano laikraštis „Osservatore della Domenica“ garsiai skundėsi, kad

Tarptautinės pabiros

kosminė raketa „iškėlė į septintąjį dangų marksistinį, jeigu nekomunistinį „tikėjimą“, iškėlusį jį virš visų kitų koncepcijų...“

Ir štai į pagalbą kulto tarnams ateina religijos teoretikai — teologai, kurie mėgina sieti paskutinius astronautikos laimėjimus su religinėmis dogmomis ir įrodyti, esą mokslas turis tarnauti religijos tikslams. Tokį nedėkingą uždavinį prisiėmė, pavyzdžiui, Vakarų Vokietijos teologijos profesorius iš Miunsterio Hermanas Folks. Sis mokslo vyras, kaip praneša agentūra DPA, Diuselforte

skaitė paskaita tema „Žmogus kosmose“.

„Esant dabartiniams gamtos mokslų išsivystymo lygiui, — autoritetingai pareiškia teologas, atsižvelgdamas į dabartinės astronautikos laimėjimus, — visiškai įmanoma, kad žmogus galį priversti tarnauti dievui ne tik Žemėje, bet ir kitus dangaus kūnus“.

„Kadangi dievas pavedė žmogui tokia misija, — samprotauja Folks, — nebūtinai ir kitose planetose turi gyventi panašios į žmogų būtybės“. Tačiau, jeigu tokios būtybės ten vis dėlto yra, tai jos, įsitikinęs pareiškia Miunsterio teologijos profesorius, pana-

SENOJO VILNIAUS PASLAPTYS

Ant Vilniaus dailės muziejaus vyresniojo mokslinio bendradarbio Stasio Pinkaus stalo gulio miesto planas. Pažįstami upės vingiai, siauros gatvės. Atrodo, kad tai Vilnius. Bet kodėl gi miestas teks mažas?

Tai senojo Vilniaus planas, kurį atkūrė mokslininkai. Jis tartum perkelia mus į viduramžius. Juodais kvadratukais pažymėti gotiški pastatai.

— Kur gi dabar šie namai? Juk dauguma senųjų pastatų, kurie išliko iki mūsų dienų, nieko bendra su gotika neturi.

Mes palietėme Stasio Pinkaus mėgiamą temą.

— Tikrai taip. Dar neseniai ir mes galvojome, kad Vilniui būdingas baroko stilius. Bet kruopštūs tyrimai parodė, kad mūsų miestas XIV-XVI amžiais buvo statomas gotišku stiliumi. Jau surasti 129 pastatai, kurie anksčiau buvo gotiški. Daugumą jų dengia vėlesnių architektūros stilių sluoksniai. Ir tik po storu tinku, giliose požemiuose prityrusi mokslininko akis gali aptikti savotišką mūrijimo būdą, gotišų skliautų liekanas. Beje, dėl požemių. Juose mes randame ne tik senosios miesto architektūros liekanas. Jie atskleidžia mums daugelį istorijos paslapčių, pasakoja apie aukštą miestiečių materialinę kultūrą.

...Muziejaus gatvėje, kur išaugo gražtų gamyklos darbininkų gyvenamųjų namų ansamblis, iškastos šiluminės trasos tranšėjos. Neseniai darbininkai čia aptiko storas gilaus rūsio sienas. Jie pasikvietė mokslininkus. Pastariesiems tai buvo svarbus radinys. Iš senų metraščių žinoma, kad didžiųjų Lietuvos kunigaikščių laikais mieste buvo kalamai pinigai. Ir štai aptikti jų dirbtuvės požemiai. Istorikai tikisi čia rasti daug įdomaus.

Netoliese yra dailės muziejus, buvusios miesto rotušės, pastatas. Po juo yra dideli požemiai, kurių architektūra nesiriša su dabartine pastato išvaizda. Ir šis pastatas kadaise buvo gotiškas. Jo požemiuose buvo kalėjimas. Dar ir dabar grindyse išliko anogos, per kurias viduramžių laikais į kalėjimą buvo metami kaliniai.

Cia pat, Muziejaus gatvėje, stovėjo Milerių rūmai. Mokslininkai ištyrė, kad jų

požemiai dviem aukštais eina po žeme. Požemių architektūra leidžia spręsti, kad pastatas buvo statomas gotišku stiliumi.

Daug įdomaus senojo Vilniaus istorijos tyrinėtojams pasakoja buvusios katedros rūsiai. Požemiuose, kuriuose galima rasti ankstyvosios ir vėlyvosios gotikos požymius, yra mauzoliejus. Jame buvo laidojami Vilniaus didikai. Čia išliko Lietuvos ir Lenkijos karaliaus Aleksandro, karaliaus Zigmanto Augusto žmonos Barbaros Radvilaitės palaikai. Istorikų duomenimis, čia buvo palaidotas ir Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas.

Pastaraisiais metais buvo atlikti kasinėjimai Žemutinių rūmų rajone. Rasta gynybinė siena. Ji apjuosia 17 hektarų plotą. Čia buvo vienas stambiausių Europoje viduramžių laikų karališkų rūmų. Po vienu gynybinės sienos bokštu (Bokšto gatvėje) buvo miesto ginklų sandėlis — arsenalas. Nežiūrint masyvumo, jo inžinieriniai įrenginiai sudaro būdingą gotikai nepaprasto lengvumo įspūdį. Koridoriaus, vedančio į požemį, ilgis yra 40 metrų.

Mums teko matyti senus miesto planus ir graviūras. Tai Brauno atspausdintas planas Miestų atlase, kuris buvo išleistas 1576 metais Vokietijoje; graviūros iš Breljo-Pliaterio kolekcijos, nežinomo dailininko piešinys. Iki šiol buvo manoma, kad šios iliustracijos, kuriose Vilnius vaizduojamas gotišku miestu, yra praeities architektų bei dailininkų fantazija. Naujaisieji architektų bei istorikų tyrimai leidžia padaryti išvadą, kad viduramžių Vilniuje dauguma pastatų kaip tik ir buvo pastatyta gotišku stiliumi. Vilniaus statybininkai padarė šiame stiliuje savotišką pakeitimą. Tai rodo ypatingas plytų mūrijimo būdas, pastatų frontonai.

Vilniaus namų stogai buvo žemesni už Vakarų Europos gotiškų pastatų stogus. Daug didesnės yra ir plytos. Rasti architektūriniai elementai su plytomis, išmūrytomis kryžminiu būdu. Atlikti tyrimai padėjo sudaryti Vilniaus restauravimo planą. Senajai miesto daliai bus suteikta jos pirmą kartą išvaizda.

G. Taranovičius
E. Vaserdamas

Atlikti tyrimai padėjo sudaryti Vilniaus restauravimo planą. Senajai miesto daliai bus suteikta jos pirmą kartą išvaizda.

šiai kaip Žemės žmonės, turi „priimti krikščionių tikėjimą“. Tuo būdu, pagal Folko idėją, bažnyčios uždavinys (jeigu ji nenori būti užklupta nepasiruošus) dabar yra paruošti tarplanetiniu misionierių kadras, kurie turi paimti bažnyčios globon stambeldžius — Marso, Veneros ir kitų planetų gyventojus. Jeigu visos šios Vakarų Vokietijos teologo svajonės išsipildytų, tai bažnyčios veikla įgautų tikrai visatos mastą.

Tačiau čia Folks susiduria su tokia kliūtimi: ar esama religinio-moralinio pagrindo kitų planetų gyventojams priimti krikščionių tikėjimą, o būtent: ar buvo ten įvykdyta ta nuodėmė, kurią Žemėje padarė Adomas ir Ieva. Į šį

klausimą, dideliame savo apgailėstaviui, profesorius Folks negali atsakyti.

Baigdamas savo paskaitą, Folks rūsčiai puola tuos eretikus, kurie mano, kad „kosminių skridimų dėka, žmogus išeis už savo ribų ir taps panašiu į dievą. Žmogus, — ragina jis tikinčiuosius, — ir toliau, norėdamas išlaikyti savo vidinę pusiausvyrą, turi būti nuolankus dievui“.

Matyti, ne kokie teologai ir bažnyčios tarnai reikalai, jeigu jiems tenka griebtis tokių raginimų. (TASS-ELTA).

Redaktorius
H. JURSYS